

בדרכו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה

דבריהן הן זכרונות: הגאון המופלא רבי נחום שיינין זצוק"ל רב בית המדרש היכל משה יצחק בב"ב

אחינו הגאון רבי שמעון ויסבורג שליט"א מרבני המכון, בדברים לזכרו הביא דברים במשנת רבינו, מבוססים על מה ששמע מדודו הגדול זצ"ל:

וכיבודים ותפקידים ועסקנות הלא עבודת ה' שלכם בני לוי היא גדולה יותר מכל התפקידים והעסקנות שבעולם אפילו יותר מכהונה שכתר תורה עולה על כל הכתרים.

[וכמה צריכים אנו בעת הזאת שמזלזלים בבני התורה כי הייתי זוללה לדעת האמת שתשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות בני תורה המסולאים בפז היו לנבלי חרס ר"ל, והביאו משי"כ בס' עלי שור בשם רבו המשגיח רבי ירוחם ממיר שאמר, אוי לו לאדם שאינו מכיר ליקוי נפשו שהרי אינו יודע מה לתקן, אבל אוי ואבוי לו לאדם שאינו מכיר מעלותיו, כי אפילו את כלי עבודתו אינו מכיר].

ומובא על מרן הרב מברסק, כאשר נשאל פעם כיצד הוא מתרשם מן המראה המרהיב של הרי שוויץ אמר דאס איז די שיינקייט פון ארץ ישראל וואס איז יעצט אין גלות איץ שוויץ, זהו מיפיה של ארץ ישראל אשר עתה נמצא בגלות בשוויץ, באחד הימים עת ישב על ספסל הקבוע באחד השבילים שלמרגלות ההרים הנישאים נענה היושב לצידו ואמר למראה פלאי הבריאה הניבטים נכחם אני מרגיש בטל לעומת ההרים שממולנו. אולם מרן זצ"ל אמר מה לי להתבטל כלפי ההרים והלא אני אדם והם דומים, ואין לי להתקנא בגודלו, אמנם כן לו היו יושבים כאן משוררים והיו פותחים בשיר נאה הייתי נהנה מזה, אבל אינני מרגיש עצמי בטל לעומתם ואיני מקנא בהם, אבל אם היו יושבים כאן שני ת"ח ומתווכחים בגעשמאק בלימוד, או אז ודאי שהייתי חש בטל כלפיהם, (מפי הרב אליקים שלזינגר בעל המעשה).

וכמו שכאן היה עומד ומשמש ובטוב ליבו מטיב עם הכלל והפרט, ובפרט עם ת"ח, כך גדולים צדיקים במיתתם ובכח תורת חסד שבידו יהיה מליץ טוב על כולנו.

והיה משתעשע רבות בתורת רבינו זצוק"ל, ואמר שמטל ילדותו גידלו אביו הגרמ"מ זצ"ל על דמותו של רבינו, שהיה אביו משתעשע עמו בבחורות בלומדו בישיבה, ורבינו זצ"ל היה מראה לו רשימות חידו"ת שכתב, וסיפר שפעם אחת אספו צדקה בישיבה ורבינו הביא מעותות ואמר זה דבר שצריך להתפטר ממנו... ואביא בזה שביבי נגה מה ששמעתי ממנו שקבל מרבינו זצ"ל, ותנצב"ה.

איזה נוסח תפילה יתפלל ש"צ במקום נופש

סיפר לי דודי הגאון רבי נחום שיינין זצ"ל, ששהה פעם עם רבינו זצ"ל, במקום הנופש בצפת, והתפילות היו באותה עת במקום שאינו מקום קבוע לתפילה כל השנה, ולא היה מצד המקום איזה נוסח קבוע להתפלל בו, והיה דודי צריך להיות שו"ץ, ומנהגו מבית אביו היה להתפלל בנוסח ספרד, ושאל מרבינו באיזה נוסח עליו להתפלל כעת לפני העמוד.

[רבינו זצ"ל גם כן אביו מרן הקה"י זצ"ל היה מתפלל נוסח ספרד כמנהג אבותיו אבל אמר רבינו שאת הילדים חינך להתפלל בנוסח אשכנז ע"י ארחות רבינו ח"א עמוד ע' ותולדות יעקב עמוד ש', וא"ל רבנו זצ"ל ששמע ממרן החזו"א זצ"ל שמי שמנהג אבותיו בנוסח ספרד יכול להתפלל אשכנז דאבותיו הם ששינו והוא חוזר למנהג הראשון ע"י בקו' הזכרונות סי' ח' אות ל"ז, ואמר לו רבינו, שיתכלל לאחוריו ויראה מי אנשי המניין ויתפלל לפי נוסח רוב הציבור (באר חפרוה שרים עמוד שני"ב).

והתפעל דודי מאד שלא עלה על דעת רבינו בענותותו שכולם כאן מתאספים לכבודו וטפלים לו, וע"י בשו"ת חת"ס (או"ח סימן ט"ז) שהיו רבותיו מתפללים לפני התיבה בנוסח האר"י וכל הקהל שהיה עמהם היו מתפללים בנוסח אשכנז ולא חששו ללא תתגודדו וע"י שדי חמד מערכת למיד' כללים סי' ע"ט מה שהביא בנידון זה וע"י בשו"ת שביבי אש או"ח ח"א סימן ע"ז ובשביבי אש עה"ת פ' ראה פי"ד א' שהביא דשא"ה דע"ד אותם גדולי עולם באו וכולוהו טפילים לגביהם).

וסיפר לי רבינו זצ"ל שהגיע לבקרו א' שזכה ללמוד בישיבה של מרן הח"י זצ"ל וסיפר שהיה בלומדו בישיבה בשנת אבל על אביו ושאל ממרן החפץ חיים זצ"ל שמנהגו להתפלל נוסח ספרד ובישיבה נוהגים להתפלל בנוסח אשכנז ואיך ינהג, והשיבו מרנא הח"י שבלחש יתפלל כמנהגו, ובקול רם יתפלל כמנהג המקום.

ואמר לי רבינו שכן ראה אח"כ גם תשובה מהנצי"ב בשו"ת משיב דבר מהגאון (סימן י"ז) ואמר רבינו דאף אם תפילת לחש הוא להסדיר ש"צ תפילתו ע"י ר"ה (ל"ה א') אין מדקדקים רק שישדר עיקר התפילה ובתענית בשחרית א"א השי"צ ענו רק בחזרת השי"ץ ולא בלחש, וכן בחזרת השי"צ אומר לדר ודר ובלחש אתה קדוש, והכא נמי יכול לומר בלחש כמנהגו דאין מעכב ד"ז, (באר חפרוה שרים עמוד ש"ג וע"י בזה בקו' הזכרונות סי' ח' אות כ"ט ובדעת נוטה ח"א תפילה סימן רע"ד ובהערות ובדרך שיחה פ' עקב עמוד תקל"ד).

החולם חלום רע בזה"ז יאמר הרבוש"ע בברכת כהנים

סיפר לי דודי הגאון רבי נחום שיינין זצ"ל, ששאל מרבינו מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל עיצה עבור יהודי יקר שסבל מביעותי לילה, והיה חולם חלומות שכתוב בשו"ע (סי' רפ"ח סי"ה) להתענות עליהם מה תקנתו.

דברי זכרון ושיביבי נגה אחר מיטתו של דודי הגאון הגדול בתורא"ש אציל המידות הגאון רבי נחום שיינין זצ"ל:

פר' חקת - אדם כי ימות באהל, דודינו הגאון רבי נחום ב"ר מנחם מנדל זצ"ל שיינין זצ"ל היה דוגמא לשקיעות בתורה בכל המצבים, אדם כי ימות באהלה של תורה, והוצק חן בשפתותיו לאהיב ד"ת מתוקים ודבש ונופש צופים על כל שומעיהם, וזכה למעלת אדם השלם בתורתו, וביראתו הקודמת לחכמתו, ובאצילות נועם מידותיו, ובמיוחד היה מופלא באהבת תורה ואהבת בני תורה, וספדתי בביה"ח לפני מיטתו, בדברי חז"ל במסכת כתובות (ק"ג ב') ואת יראי ה' יכבד, זה יהושפט מלך יהודה, כשהיה רואה תלמיד חכם, היה עומד מכסאו ומחבקו ומנשקו, וקורא לו, רבי, רבי, מרי, מרי, ובד"כ מוצאים ד"ז של כבוד התורה, במי שרוב תורתו הימנו, או בת"ח גדול שהוא כרוב מובהק, או ת"ח חבר.

אבל כאן מצינו הנהגה מופלאה זו אף בקטני קטנים שהיה שומע מהם דבר חידוש, היה מנשקם באהבת תורה כמו שמנשק ס"ת, ובכל שיעור תורה ששמע אפילו מנער בר מצוה צעיר ראו איך שאהבה דוחקת את השורה, והיה קם מכסאו ומחבקו ומנשקו ואומר בשמחה: "שפתיים יישק" כפירש"י ותוספת (בגיטין ט' א') ע"ש, והיה תובע מהצעירים שמלבד התמדת התורה ומלבד מה שמחדשים בתורה צריך שיראו ברק של שמחה והתפעלות על העניינים ולהיות "לייבידיקע ס"ת".

והיה מראה דוגמא לדבר, איך שבכל יום היה אצלו כשמחת תורה, והכנסת ס"ת חדש, על ד"ת חדשים שמצא, ובעונות חן היה שומע שיעורים מידי יום בטלפון, ומתקשר לומר הארות, ולהודות ולשבח כמה נהנה, ומעיין בספרים של מח"ס צעיר, ומתפעל ומספר כביכול הוא כתלמיד, ובשארית כוחותיו היה קם ללוות ת"ח צעיר ואומר שמלווה ס"ת, והיה מתנצל שאינו מלווה במדרגות לרוב חולשתו, והכל לחיבת הקדש שהיה לו לכל חידו"ת ולכל כל תורה, וזכינו שחיבר אותנו להוד קדומים של דורות שלפנינו מה שראה בעצמו ומה שקבל מאביו הגדול ורבותיו גדולי הדור זצ"ל.

היה דוגמא למאן מלכי רבנן (גיטין ס"ב א') באצילות רוחו ורממות נפשו, וראו אצלו את גדלות האדם יצירת בית אביו מגידולי סלבודקא שזכה לשמש את הסבא בסוף ימיו ודבק בהליכותיו, ותנן באבות משנה (פ"ו מ"ד) ואל תתאוה לשלחנם של מלכים ששולחנך גדול משולחנם וכתרך גדול מכתרם ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך, וא"י שם (מ"ה) גדולה תורה יותר מן הכהונה ומן המלכות.

ובתוספתא הוריות (פ"ו ה"י) ובמס' הוריות (י"ג א'), ממזר תלמיד חכם קודם הוא לכהן גדול עם הארץ שנאמר יקרה היא מפנינים מכון גדול הנכנס לפני ולפנים, והטעם הוא לפי שכהן גדול בקדש הקדשים ביוה"כ, אינו רק כניסה ביום הקדוש ומקום הקדוש, אבל ת"ח העוסק בתורה היכל ה' המה, והוא עצמו נתקדש קדש קדשים, וכמשי"כ הרמב"ם בסוף הלכות שמיטה ויובל (פ"ג ה"י) ולא שבת לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעובדו לדעה את ה' והלך ישר כמו שעשהו האלקים ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה נתקדש קדש קדשים, [וע"י בב"ק ל"ח א' ובסנהדרין נ"ט א' וע"ז ג' א' דגוי העוסק בתורה הרי הוא ככ"ג ושם לא כי שחשוב מכ"ג אבל הוא כנכנס לקדש הקדשים וע"י במדב"ר פ"ג סי' ט"ו ושם א"י אפי' ע"כ ונתג"ר].

ובס' חזון יחזקאל עה"ת פ' קרח (פס"ז ט') מובא שפעם אחת בגמר השיעור בישיבת סלבודקא פנה רבנו מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל אל הבחורים ואמר דעו לכם שאתם לומדי התורה בלי שום עיסוקים אחרים הנכם מזכני הרבים היותר גדולים בכלל ישראל עליכם העולם עומד אתם הנותנים את הבטחון לכלל ישראל והנכם בדרגה הכי גבוהה בעם ישראל.

ודבר זה אמר משה רבינו בפרשת השבוע שלנו לבני קרח רב לכם בני לוי, אתם בני לוי יש לכם הכי הרבה בכלל ישראל, המעט מכם כי הבדיל אלוקי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו, למה אינכם מבינים את גודל מעלתכם הכבירה למה זה מעט מכם, למה אתם ממעיטים בעיני עצמכם את גודל מעלתכם ובקשתם גם כהונה מחפשים אתם עוד משרות

ואמר רבינו שיאמר בעת ברכת כהנים הרבש"ע חלום חלמתי כו' יה"ר
שיהיו כל חלומותי לטובה, כמבואר בגמ' ברכות (נ"ה ב'), וגם רבינו זצ"ל
בעצמו היה נוהג כן הרבה פעמים שהיה לו חלום שצריך הטבה, ולא היה
מתענה ולא עושה הטבת חלום,

והביא רבינו ממרן החזו"א שבזמנינו יש להקל בענין תענית על חלומות שאין
אנו מוחזקים שידועו אותנו מן השמים העתידות, וכבר כ' החזו"א באגרת
על עצמו: "הרבה פעמים חלמתי כמו אלה ולא שמתי לב לזה, נכון שתאמר
הרבש"ע בשעת נשיאת כפים" (קוב"א ח"ב סי' קמ"ט), ועל חלומות
מסויימים אמר לבן בית, כי יש חלומות מיראים שתפקידם לעורר את
האדם לתשובה (מעשה איש ח"א עמוד ק"ס מהג"ר שמריהו גריינמן זצ"ל)
וכתב רבינו זצ"ל בכת"י בגליון הספר: "לאחד אמר, כלום אתה חושב שאתה
כל כך חשוב שיגלו לך דברים מן השמים".

ואמר החזו"א, היום אין צריך לצום תענית חלום, הכל זה מעצבים, והוסף
האמת שגם לענין התעניות המבוארות בשו"ע לא היה צריך לצום אלא שזה
דין שכתוב בשו"ע, אבל גם תעניות אלו בשום אופן אין להתענות בשבת
בזה"י (הגרש"ז אולמן זצ"ל).

חלומות ש"א ידברון

ואמר רבינו זצ"ל, אחד שאל פעם את אבא מרן הקה"י זצ"ל, כתוב בפסוק
(זכריה פ"ב ב') חלומות שוא ידברון, והנה הוא חלם לילה אחת שאחיו מת
ולאחר זמן נתברר ונודע לו שאכן בדיוק באותו לילה מת אחיו, השיבו אבא
זצ"ל, הרי הדבר דומה למה שאומרים על אחד שהוא שקרן, וכי אינו מדבר
אף פעם אמת, ולמשל, כשאומר שרצונו לאכול האם גם זה שקר, אלא
הכוונה שהוא רגיל לדבר שקר, אבל יכול לדבר גם פעם אמת, כך גם כאן
חלומות שוא ידברון היינו שאי אפשר לסמוך עליהם, אבל בודאי יתכן
שלפעמים יש בהם אמת.

וסיפר רבינו, פעם אחת חלמה אחת הבנות בבית אבא זצ"ל על אחד השכנים
שנפטר וצויה לה אבא זצ"ל לעשות הטבת חלום, לאחר זמן קצר נפטר השכן,
לא תמיד עוזר הטבת חלום, אבא זצ"ל סיפר לי כי בנו של ר' מנשה מאיליא
זצ"ל חלם חלום שיסע לים ויטבע בדרך, וסיפר זאת לרבו רבי יצחק
מוולאזין זצ"ל, ואמר לו רבו "דברי חלומות לא מעלין ולא מורידין" (גיטין
נ"ב א' סנהדרין ל' א'), והטיב לו החלום, וסוף דבר היה שנסע לים ונטבע,
כשסיפרו זאת לרבו אמר כנראה יש פעמים שצריך לחשוש לחלום.

(מעשה איש ו' קנ"א, תולדות יעקב קל"ג, ומובא שם, סיפר רבינו הקה"י,
שבאה אליו אשה אחת שבעלה צריך לעבור ניתוח והיא חלמה שהוא ימות
מניתוח זה והשיב שדברי חלומות לא מעלין ולא מורידין לבסוף מת הבעל
מאותו ניתוח והצטער רבינו הקה"י מאוד שאולי היה לו לחוש, ולמד עליו
משניות כל השנה, וסיפר את המעשה עם בנו של ר' מנשה מאיליא).

כח ברכת כהן יחיד וכהן קטן

וסיפר לי דודי הגר"י שיינין זצ"ל שאחר זמן שאל מרבינו שאתו אדם
מתפלל במקום שלא תמיד יש ב' כהנים, האם צריך לחזר אחר ב' כהנים, אם
בכהן יחיד הוא רק דרבנן, ולדעת החרדים (פ"י אות י"ח) שהביא הגרעק"א
והביאור"ל (סי' קכ"ח ס"א) שיש מצוה גם הישראל להתברך, אי"כ בודאי יש
לחזר אחר ב' כהנים לקיים המצוה בשנים, אבל רבינו זצ"ל הביא ממרן
החזו"א שסבר שאין הלכה כהחרדים וכמש"כ בקו' הזכרונות (סי' ט' אות
א'), ושאל האם לאיכות הברכה יש חילוק בין ברכה משני כהנים או מיחיד,
והשיב רבינו, דגם אם הוא דרבנן מ"מ הברכה של ואני אברכם איכא גם
בדרבנן.

ואמר דודי זצ"ל שאמר לרבינו אתם אומרים כמו הדוד שלכם מרן החזו"א
שכתב כע"ז בספר על שביעית (סי' י"ח סק"ד) לגבי וציויתי את ברכתי
בשמיטה דרבנן, דכל תקון רבנן כעין דאורייתא תקון, דלדעת החזו"א גם
בדרבנן איכא ברכה כמו בשביעית מה"ת וכ"כ החי' הרי"ם (גיטין ל"ו ב')
ונחלק בזה על הסמ"ע (ח"מ סי' ס"ז סק"ד) ע"ש, וה"ה בנידוד בברכת
כהנים של כהן יחיד, שבאיכות הברכה מועיל ברכת כהן יחיד כמו ברכת ב'
כהנים. ונשאל רבינו זצ"ל בגדר הברכה בכהן קטן האם שעולה לדוכן עם
הגדולים מהווה נמי צינור להשפיע הברכה לישראל או שהוא רק מדין חינוך
ונפקותא האם צריכים הקהל לומר לו ישר כח' בגמר הברכה.

ואמר רבינו, דבטח שהוא חלק מהברכה ומלידתו חייל עליהו קדושת שבת
הכהונה, וגם במבדק מטעם חינוך איכא ואני אברכם כשל תורה, וכל הטעם שאין
ראוי לומר כהנים בקטן מבואר ברש"י (מגילה כ"ד א' ד"ה אבל) דהוא משום
דגנאי לציבור שכפופין לברכת קטן, הרי שאיכא ברכה רק דאין כבוד ציבור
שנוקקין לו, אבל ישי"כ שפיר יש להודות גם לקטן, ועי' רש"י שביעית (פ"ד מ"ב)
דיותר י"ל ישר למי שאינו מצוה בדבר, (אשא כפי פ"ג ס"ל).

ובס' הזכרון מאש וממים מהגרמ"א שטיגל זצ"ל (עמוד שכ"ב) מביא שהחזון
איש אמר לו שאפילו שבברכת כהנים ביחיד אין חיוב דאורייתא לעלות לדוכן
אך פשוט שכהן שעולה לדוכן מקיים מצוה דאורייתא, אי"ש דגם ביחיד יש קיום
מצוה מה"ת, וכ"כ המנ"ח (מצוה שע"ח) וכ"כ בחי' הגר"י (סוטה ל"ח א'), וכן
נראה בשו"ת מהר"ם מינץ (סי' י"ב), דגם בכהן יחיד רק החיוב דרבנן אבל יש
קיום מצוה מה"ת, א"כ באיכות הברכה ביחיד כמו בשנים.

והביאו ראייה ממש"כ בפי' שמיני (פ"ט כ"ב) אצל אהרן וישא אהרן את ידיו אל
העם ויברכם והיה כהן יחיד ומשם ילפי' לדיני נ"כ, הרי דאיכא מצוה מה"ת גם
בכהן יחיד עי' בדעת נוטה (שם אות כ"ח), והעירו דלכאוי"ל דשם ג"כ היו גם
בניו אף שלא נזכר בקרא, אמנם עי' תוס' עירובין (ו' א' ד"ה כיצד) דילפי' דין
רה"ר ס' רבוא ממדבר אף דהיו נשים וטף מלבד ס' רבוא לאין מספר מ"מ אין לנו
למילף רק מהמפורש בקרא והכא נמי כן.

כיצד ניתן ללמוד מהמרגלים שעדה היא עשרה

(נערך מתוך ספר זכרון בספר) בפרשת שלח תשע"ח פורסם תחת הכותרת 'קושיה
בת שמונים שנה' (איש אחד איש אחד למטה אבותיו פי' שלח י"ג ב') היאמרי אמת'
ביקר בעיה"ק חברון ונכנס להיכל ישיבת 'כנסת ישראל' הוא ושם פגש את הבחור
לימים הגאון רבי מנדל שיינין שקוע בתלמודו, ושאלו' וואס לערנט מען? מה
לומדים? סנהדרין! מצטט הרבי מתוך הדף הראשון של המסכתא: ומנין לעדה
שהיא עשרה שנאמר (במדבר יד כז) 'עד מתי לעדה הרעה הזאת' יצאו יהושע וכלב
שלא היו באותה עצה, וקשה שהרי הירושלמי אומר בסוטה (פ"ז ה"ה) ומובא
בתוספות (בסוטה ל"ד א' תוד"ה טורטני) שהיו עשרים וארבעה מרגלים וזה נלמד
מלשון הכתוב איש אחד איש אחד למטה אבותיו (יג ב) שלכל מטה היו שני מרגלים
וא"כ כיצד ניתן ללמוד מהמרגלים שעדה היא עשרה?

שאל ולא תירץ גס הבה"ח לא תירץ וגם הרבה תלמידי חכמים אותם שאל זאת
הגרמ"מ שיינין ובנו במהלך שמונים השנים הבאות לא תירצו, בשנת תשס"ט
נכנס בנו דודינו הגאון רבי נחום זצ"ל וגולל את השאלה בפני רשכבה"ג רה"י מרן
הגרא"י שטיינמן זצוק"ל שהיה חברותא של רבי מנדל בכפר סבא הוא הרהר רגע
כמימרא ואמר יש תוס' בעירובין דף ו' ע"א ד"ה כיצד שם הוא שואל על ששים
ריבוא מחנה ישראל למה לא מחשבים גם נשים וטף שהיו לאין מספר"נ ומתיר
שהם לא נזכרו במפורש בפסוק זה גם התירוץ כאן שהחשבון הוא רק לפי
המרגלים שהוזכרו בפסוק בפירוש.

ורבינו זצ"ל יישב, ד"ב הנוספים אינם במנין כי לא התערבו במחלוקת, א"נ
עבדיהם היו ואין עבדים מצטרפים, (דעת נוטה שלח אות ס"ב ואמר דודי זצ"ל
שהגבאים שאלו את האמרי אמת מה התשובה וענה שהנוספים לא היו חשובים
כמו י"ב שמפורשים בקרא ועי' גליון השי"ס לרעק"א בסנהדרין ב' א' וחת"ס
ברכות כ"א ב' ולקוטי אמרי אמת שם, והארכתי בזה בס' זכרון בספר עמוד
קס"ט קע"ח).

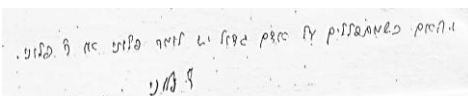
[בליקוטי יהודה' ליקוטי תורת אדמו"רי גור להרה"ח רבי יהודה ארי' לייב היינה
זצ"ל פרשת מקץ מובאים שני תירוצים שאמר האמרי אמת עצמו בהזדמנויות
שונות א] הירושלמי לשיטתו בברכות (פ"ז ה"ג) שעדה שהיא עשרה נלמד
מהפסוקים ונקדשתי בתוך בני ישראל (ויקרא כב לב) ויבאו בני ישראל לשבר
בתוך הבאים (בראשית מב ה) מה תוך האמור להלן עשרה אף תוך האמור כאן
עשרה וא"כ הוא באמת לא לומד זאת מעדת המרגלים.

ב] בפרדס יוסף (ח"ב בהערות) מובא ישוב בשמו כמעט בלשון שיישב מרן
הגרא"י זצוק"ל אך בלא ציון התוס' בעירובין ובתוספת הדגשה שהמרגלים שלא
נתפרשו בכתוב היו רק ממלאי מקום של המרגלים העיקריים שכן נתפרשו
בכתוב].

וכן ראיתי כעת מובא בגליון דבר טוב מרשכבה"ג מרן הגאון רבי דב לנדו שליט"א
פי' שלח תשי"פ גליון ג' שנשאל שאילת האמרי אמת ואמר דא"י? שאלה דאזלינן
רק אחר מה שמפורש בפסוק וד"י? פשוט והביאו מש"כ התוס' הנ"ל ואמר
דא"י? ראיה עכ"ד.

ברכת מזל טוב שלוחה להגאון רבי אברהם חיים שציגל שליט"א מח"ס דולה ומשקה ומרבי המכון, לרגל הולדת הנכד בן לחתנה הרב יחיאל לינדר.

העתירו בתפילה לרפואת ספרי התורה ששרויים בצער

ובתחילה נציין כי רבינו זצוק"ל פסק שכאשר מזכירים אדם גדול בתפילה לרפואה לומר עם
תואר ר' וז"ל השו"ת: האם כשמתפללים על אדם גדול יש לומר פלוני או ר' פלוני, והשיב רבינו:
ר' פלוני. (השואל הוא הרה"ג ר' משה פוליסנסקי שליט"א מח"ס משנת הקידושין ומרבי המכון)

- אחיין רבינו זצוק"ל, הגאון הצדיק רבי חזקיהו דב הכהן בן שושנה
קוק שליט"א אשר נמצא במצב קשה וזקוק לרחמי שמיים מרובים

- המתמיד מרן הגאון האדיר רבי חיים בן רעשא רייזל ברמן שליט"א שמצבו חמור מאד
- הגאון הגדול רבי ישראל בונים בן חיה רויזא שרייבר שליט"א שזקוק לרחמי שמיים